

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2177/2022
18.10.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, Драгане Миросављевић и Зорана Хаџића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ивица Костић, адвокат из ..., против тужене Метална индустрија „Alpha-Plam“ а.д. Врање, чији је пуномоћник Ангелина Андрејев, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 324/2022 од 17.03.2022. године, у седници одржаној 18.10.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 324/2022 од 17.03.2022. године и предмет **ВРАЊА** том суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П1 1128/18 од 05.10.2021. године, ставом првим изреке, поништено је, као незаконито, решење тужене број ДИ ../2018 од 13.11.2018. године, којим је од стране послодавца тужиоцу на пословима ... у РЈ „Монтажа“ отказан уговор о раду од 01.06.2002. године, са свим пратећим анексима. Ставом другим изреке, наложено је туженом да тужиоца врати на рад и распореди на послове ... у РЈ „Монтажа“, односно на послове и радне и задатке који одговарају врсти и степену стручне спреме тужиоца. Ставом трећим изреке, тужена је обавезана да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 124.500,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Апелациони суд у Нишу је, пресудом Гж1 324/2022 од 17.03.2022. године, преиначио пресуду Основног суда у Врању П1 1128/18 од 05.10.2021. године, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се као незаконито поништи решење тужене ДИ бр. ../2018 од 13.11.2018. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду од 01.06.2002. године са свим пратећим анексима, те да се наложи туженом да тужиоца врати на рад и распореди на послове ... у РЈ „Монтажа“, односно на послове и радне задатке који одговарају његовој врсти и степену стручне спреме, као и да му на име трошкова парничног поступка плати износ од 124.500,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је доставио одговор на ревизију тужиоца.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11... 18/20) и утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Међутим, основано се ревизијом тужиоца указује на битну повреду одредаба парничног поступка учињену у поступку пред другостепеним судом, из члана 374. став 1. у вези са чланом 394. Закона о парничном поступку, а што је ревизијски разлог прописан одредбом члана 407. став 1. тачка 3. истог Закона, имајући у виду да је неправилна примена одредбе члана 394. Закона о парничном поступку била од утицаја на доношење законите и правилне пресуде.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужилац је код туженог био у радном односу на неодређено време на пословима ... у РЈ „Монтажа“ на основу уговора о раду од 01.06.2002. године, са анексима. Тужени је тужиоцу отказао уговор о раду због повреде радне обавезе из члана 121. став 2. тачка 5. и члана 122. став 1. тачка 14. Колективног уговора код послодавца број .. од 08.12.2017. године и члана 179. став 2. тачка 5. Закона о раду, која се огледа у проневери, крађи и покушају крађе имовине друштва, без обзира на вредност, као и саучесништво, а због тога што је запослени 21.09.2018. године у 10,34 часова, 27.09.2018. године у 07,36 часова и 11.10.2018. године у 08,31 часова, извршио крађу имовине друштва, без обзира на вредност, на тај начин што је без налога и противправно предавао кутије са деловима (шарнири и тесто) из радне јединице „Монтажа“, колеги ББ, који их је касније износио ван круга фабрике камионима „Alpha-Plam“ и тиме учинио повреду радне обавезе утврђене Колективним уговором код послодавца и Законом о раду. У својој писаној изјави од 11.10.2018. године, тужилац је признао повреду радне обавезе која му је оспореним решењем стављена на терет, а приликом саслушања пред првостепеним судом, у својству парничне странке, негирао је да је извршио повреду радне обавезе на начин како му је тужени ставио на терет, указујући да се радило о празним картонским кутијама за које му је колега ББ рекао да су му потребне за процес рада, па му их је дао, при чему се изјаснио да је изјаву о признању учињене повреде радне обавезе дао тако што је написао „оно што су тражили од њега“, јер је био уплашен и застрашиван да ће последице у радном односу трпети и његова супруга, такође запослена код туженог. Решењем Кт 755/18 од 30.08.2019. године, одбачена је кривична пријава „Alpha-Plam“ а.д. Врања, поднета од стране адв. Андрејев Ангелине из ... 08.11.2018. године, против АА из ..., ББ из ..., ВВ из села ..., град ... и ГГ из села ..., град ..., због кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. у вези члана 33. КЗ, јер не постоје основи сумње да је учињено кривично дело за које се гони по службеној дужности. У образложењу решења наведено је да је извршен увид у видео снимак, фотодокументацију и GPS руте, везано за кривичну пријаву која се тиче кретања камиона ван предвиђене руте, као и приложене отпремнице из које се једино може закључити да осумњичени јесу преносили одређене кутије, али се садржина истих не може да утврди, нити је утврђено да се у њима налазио материјал који недостаје, нити су од стране лица којима је поверена провера камиона и запослених који излазе из круга фабрике утврђене било какве неправилности.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је поништио као незаконито предметно решење туженог и наложио му да тужиоца врати на рад, након што је, саслушањем тужиоца, законског заступника туженог и сведока ББ, ДД, ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ, те оценом њихових исказа, закључио да тужени није доказао да је тужилац извршио повреду радне обавезе из члана 121. став 2. тачка 5. и члана 122. став 1. тачка 14. Колективног уговора код послодавца број .. од 08.12.2017. године и члана 179. став 2. тачка 5. Закона о раду, која му је стављена на терет, пошто тужени не зна шта му је тачно украдено, у којим количинама и који је износ штете, у ситуацији када од стране радника обезбеђења, референта за безбедност на раду и непосредног руководиоца тужиоца није поуздано утврђен садржај кутија, па је закључак првостепеног суда да је изјава тужиоца, којом је признао извршење дела, дата у специфичним околностима и у посебном психичком стању, те да не може бити доказ да је тужилац заиста крао имовину тужене.

Другостепени суд је, у седници већа, преиначио првостепену пресуду тако што је тужбени захтев тужиоца одбио, не прихватајући оцену доказа и закључак првостепеног суда. По мишљењу другостепеног суда, према неспорном чињеничном стању, тужилац је 21.09.2018. године у 10,34 часова, затим 27.09.2018. године у 07,36 часова и 11.10.2018. године у 08,31 часова, без налога и противправно предавао кутије са деловима (шарнире и тесто) из радне јединице „Монтажа“ колеги ББ, који их је касније износио ван круга фабрике, камионима „Alpha-Plama“, што је у поступку пред послодавцем потврдио – признао својом изјавом од 11.10.2018. године, коју поткрепљује изјава запосленог ББ од 11.10.2018. године, а које изјаве је првостепени суд извео као доказ. Другостепени суд је закључио да је тужилац учинио повреду радне обавезе која му је оспореним решењем стављена на терет и описаним чињењем формиран отказни разлог из члана 121. став 2. тачка 5. Колективног уговора туженог „Alpha-Plam“ а.д. Врање број .. од 08.12.2017. године у вези са чланом 179. став 2. тачка 5. Закона о раду, па му је тужени правилно и законито изрекао меру престанка радног односа побијаним решењем ДИ ../2018 од 13.11.2018. године.

По оцени Врховног касационог суда, основано се ревизијом тужиоца указује да је другостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка прописану одредбом члана 374. став 1. Закона о парничном поступку.

Одредбом члана 383. став 1. Закона о парничном поступку, прописано је да другостепени суд одлучује о жалби, по правилу без расправе. Према члану 394. истог Закона, другостепени суд ће пресудом преиначити првостепену пресуду ако је на основу расправе утврдио другачије чињенично стање него што је оно у првостепеној пресуди (став 1.); ако је првостепени суд погрешно оценио исправе или посредно изведене доказе, а одлука првостепеног суда је заснована искључиво на тим доказима (став 2.); ако је првостепени суд из чињеница које је утврдио извео неправилан закључак о постојању других чињеница на којима је заснована пресуда (став 3.); ако сматра да је чињенично стање у првостепеној пресуди правилно утврђено, али да је првостепени суд погрешно применио материјално право (став 4.).

Другостепени суд није у могућности да другачије цени доказе изведене пред првостепеним судом ради преиначења првостепене пресуде. Ако не прихвати оцену

доказа првостепеног суда и сматра да је због тога чињенично стање погрешно или непотпуно утврђено, другостепени суд је дужан да сам, на одржаној расправи, понови већ изведене доказе. Побијана пресуда другостепеног суда донета је у седници већа, тако што је другостепени суд другачије ценио исказе тужиоца и сведока изводећи закључак да је тужилац учинио повреду радне обавезе која му је спорним решењем стављена на терет, супротно закључку првостепеног суда заснованом на примени правила о терету доказивања, да у конкретном случају није доказано да је тужилац извршио повреду те радне обавезе. Међутим, пошто је првостепени суд чињенично стање утврдио на основу непосредно изведених доказа, онда нема услова за преиначење првостепене пресуде, у седници већа, другачијом оценом тих истих доказа, већ је другостепени суд био дужан да закаже расправу на којој ће, поновним извођењем доказа и саслушањем сведока, да утврди битне чињенице за правилно одлучивање о тужбеном захтеву тужиоца, а другостепени суд није тако поступио, што је било од утицаја на законитост и правилност побијане пресуде.

Из изложених разлога, одлука другостепеног суда је укинута, као и одлука о трошковима парничног поступка пошто зависи од његовог исхода, у смислу одредбе члана 163. став 4. Закона о парничном поступку.

У поновном поступку, другостепени суд ће отклонити указану битну повреду одредаба парничног поступка, како би имао могућност да, правилном примену материјалног права, донесе нову и закониту одлуку.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 415. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**